

Sygn. akt III AUa 797/12, III AUz 116/12

POSTANOWIENIE

Dnia 27 marca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Zofia Rybicka - Szkibiel
Sędziowie:	SSA Jolanta Hawryszko SSA Barbara Białecka (spr.)
Protokolant:	St. sekr. sąd. Edyta Rakowska

po rozpoznaniu w dniu 27 marca 2013 r. na rozprawie

sprawy Przedsiębiorstwa Produkcyjno Handlowego (...) H. S., (...) Spółka Jawna w S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

przy udziale zainteresowanych I. L., M. P., K. P., R. P., T. K.

o ubezpieczenie społeczne

na skutek apelacji oraz zażalenia płatnika

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 17 lipca 2012 r. sygn. akt VII U 344/12

p o s t a n a w i a :

1. umorzyć postępowanie apelacyjne,
2. zmienić postanowienie zawarte w punkcie II wyroku z dnia 17 lipca 2012r. w ten sposób, że zasądza od Przedsiębiorstwa Produkcyjno Handlowego (...) H. S., (...) Spółka Jawna w S. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. kwotę 300 zł (trzysta złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,
3. zasądzić od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. na rzecz Przedsiębiorstwa Produkcyjno Handlowego (...) H. S., (...) Spółka Jawna w S. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym.

SSA Barbara Białecka SSA Zofia Rybicka-Szkibiel SSA Jolanta Hawryszko

Sygn. akt III AUa 797/12, III AUz 116/12

UZASADNIENIE

Decyzjami z dnia 5 października (nr (...), nr (...), nr (...), (...)) oraz z dnia 26 października 2011 r. (nr (...)) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. stwierdził, że T. K., R. P., K. P., M. P. i I. L., jako osoby wykonujące pracę na podstawie umowy zlecenia u płatnika składek Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Handlowego (...) H. S., J. W. sp.j. w S. podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu w okresach wskazanych w decyzjach.

Odwołania od wymienionych decyzji wniósł płatnik Przedsiębiorstwo Produkcyjno- Handlowe (...) H. S., J. W. sp.j. w S., domagając się ich zmiany.

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie w całości oraz zasądzenie na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego, podtrzymując przy tym dotychczasową argumentację.

Wyrokiem z dnia 17 lipca 2012 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołania oraz zasądził od Przedsiębiorstwa Produkcyjno –Handlowego (...) H. S., (...) spółki jawnej w S. kwotę 600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd I instancji ustalił, że Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe (...) H. S., J. W. sp.j. w S. zajmuje się między innymi przetwórstwem krewetek z powierzonego przez kontrahenta niemieckiego surowca. Proces pozyskiwania mięsa krewetkowego nie jest skomplikowany i w zasadzie wymaga jedynie oddzielenia pancerzyka otaczającego krewetkę od mięsa. W następnym etapie pozyskane mięso poddawane jest procesowi mycia, odsączenia oraz konserwacji. Na hali produkcyjnej zakładu wydzielonych było około 20 stołów, przy których stanowiska miały osoby oddzielające mięso. Każda z nich pobierała kilogramową lub półtorakilogramową porcję krewetek, którą poddawała ręcznej obróbce, by następnie zdać ją do zważenia i umycia w wydzielonym punkcie, w którym odnotowywano ilość oddanego przez poszczególne osoby produktu. Jeżeli mięso było dobrze oddzielone, to cały proces powtarzany był z kolejną partią krewetek. Żadna z osób wykonujących czynności przy pozyskiwaniu mięsa krewetkowego nie miała ustalonych godzin pracy – każdy decydował samodzielnie, kiedy i ile krewetek przetworzy. W cyklu miesięcznym normą było przerobienie około 100 kg krewetek na jedną osobę, ale zależało to od ilości dostarczonego przez kontrahenta z Niemiec surowca i jego jakości. Płatnik zawarł z T. K. łącznie 20 umów cywilnoprawnych; z R. P. łącznie 12 umów cywilnoprawnych; z I. L. łącznie 4 umowy cywilnoprawne; z K. P. łącznie 4 umowy cywilnoprawne; z M. P. łącznie 19 umów cywilnoprawnych. Przedmiotem tych umów było pozyskanie przez każdą z zainteresowanych określonej ilości mięsa krewetkowego. Przy czym każdorazowo umowy te były formalnie zawierane po zakończeniu danego miesiąca. Dopiero wtedy strony określały ile mięsa krewetkowego w poprzednim miesiącu pozyskała konkretna osoba i taka też ilość wpisywana była do treści umowy dotyczącej poprzedniego miesiąca. Płatnik w związku z zawartymi umowami o świadczenie usług nie zgłosił zainteresowanych do ubezpieczeń emerytalnego, rentowych oraz wypadkowego.

Sąd Okręgowy zważył, że odwołania płatnika nie zasługiwały na uwzględnienie. Zdaniem Sądu I instancji odwołujący się nie tylko nie udowodnił, że T. K., R. P., I. L., K. P. oraz M. P. wykonywały na jego rzecz pracę na podstawie umów o dzieło, ale co więcej, specyfika czynności wykonywanych każdorazowo przez nie na rzecz spółki (pozyskiwanie mięsa z obróbki krewetek) w ogóle kłóci się z przyjęciem, że strony łączyły umowy o dzieło (art. 627 k.c.). Były to natomiast typowe umowy starannego działania, umowy o świadczenie usług (art. 750 k.c.). Ich celem było wykonywanie określonych czynności, które nie musiały zmierzać do osiągnięcia rezultatu. Spełnieniem świadczenia jest samo działanie w kierunku osiągnięcia danego rezultatu. Sąd Okręgowy zauważył, że zainteresowane świadcząc pracę w spółce (...) zajmowały się jedynie pewnym etapem związanym z przetwórstwem krewetek, tj. oddzieleniem mięsa od pancerzyka. Przygotowana przez zainteresowane partia mięsa była następnie myta, odsączana i konserwowana. Wynika z powyższego, że żadna z tych osób nie dostarczała samodzielnie spółce gotowego i zindywidualizowanego dzieła w rozumieniu ustawy. Czynności wykonywane przez zainteresowane były czynnościami powtarzalnymi, wymagającymi jedynie starannego działania. Nie były to umowy rezultatu. Praca wykonywana przez zainteresowane nie wymagała wyjątkowych predyspozycji, albowiem nie była skomplikowana. Świadczący usługi musieli legitymować się jedynie pewnymi umiejętnościami, sprawnością manualną, przy czym wymagania stawiane przez płatnika nie wykraczały poza zwykłe umiejętności przy przetwórstwie mięsa. Kierując się zatem treścią art. 1 ust. 1 i art. 6 ust. 1 pkt 4, art. 12 i art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t. jedn. Dz. U.

z 2009 r., Nr 205, poz. 1585 ze zm.) Sąd I instancji stwierdził, że zainteresowane z tytułu umów o świadczenie usług, do których stosuje się odpowiednio przepisy o umowie zlecenia, łączących je z płatnikiem, podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym. W tym stanie rzeczy, stosownie do treści art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., Sąd Okręgowy oddalił odwołania jako bezzasadne. Orzeczenie o kosztach postępowania Sąd oparł o przepisy art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99 k.p.c. oraz § 11 ust. 2 w zw. z § 2 ust. 1 i 2 oraz § 4 ust. 1 i § 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).

Z rozstrzygnięciem nie zgodził się płatnik który wywiódł apelację od części wyroku Sądu I instancji, tj. w zakresie dotyczącym orzeczenia o odwołaniu od decyzji nr 803/2011 z dnia 5 października 2011 r. oraz zażalenie od postanowienia zawartego w punkcie 2. wyroku.

W apelacji płatnik zarzucił procedowaniu Sądu I instancji naruszenie art. 212 § 1 k.p.c. poprzez brak ustalenia okoliczności istotnych dla sprawy, w tym czy osoby objęte decyzjami organu rentowego posiadały jakikolwiek inny tytuł do objęcia ubezpieczeniem społecznym oraz naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez błędne ustalenie, że przeprowadzenie dowodów z dokumentacji organu rentowego na okoliczność ustalenia czy osoby objęte decyzjami organu rentowego posiadają jakikolwiek inny tytuł do ubezpieczenia społecznego jest bez znaczenia dla sprawy i nie ma wpływu na sytuację prawną płatnika. Wskazując na powyższe apelujący postulował zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie 1. i uwzględnienie odwołania od decyzji nr 803/2011, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania oraz zwrot poniesionych przez płatnika kosztów postępowania.

Natomiast w zażaleniu płatnik zakwestionował rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego w zakresie kosztów postępowania, zarzucając naruszenie art. 109 § 2 k.p.c. oraz § 2 ust. 1 i 2 i § 4 i 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu przez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że nakład pracy pełnomocnika organu rentowego oraz czynności podjęte przez niego w sprawie, a także charakter sprawy i wkład pełnomocnika w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia uzasadniały przyznanie podwójnej wysokości kosztów zastępstwa procesowego, a także naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. poprzez jego błędne zastosowanie, polegające na braku uzasadnienia przyznania pełnomocnikowi przeciwnika kosztów zastępstwa procesowego w podwójnej wysokości. Wskazując na powyższe żalący domagał się zmiany zaskarżonego postanowienia poprzez ustalenie jednokrotności stawki wynikającej z norm przepisanych i zasądzenia od organu rentowego zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

W piśmie procesowym złożonym w dniu 5 marca 2013 r. płatnik oświadczył, że cofa apelację.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zgodnie z dyspozycją art. 391 § 2 zdanie pierwsze k.p.c. w razie cofnięcia apelacji Sąd II instancji umarza postępowanie apelacyjne i orzeka o kosztach jak przy cofnięciu pozwu.

W sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych dopuszczalność cofnięcia apelacji określa nadto treść art. 469 k.p.c. wraz - z odpowiednio stosowanym - art. 203 § 4 k.p.c. (vide: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 2011 r., I UK 385/10, LEX nr 811836; i z dnia 4 lutego 2011 r., I UK 366/10, LEX nr 794784).

Stosownie do brzmienia art. 203 § 4 k.p.c. sąd może uznać za niedopuszczalne cofnięcie pozwu, zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia wtedy, gdy okoliczności sprawy wskazują, że wymienione czynności są sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzają do obejścia prawa. Z art. 469 k.p.c. wynika natomiast, że sąd uznaje za niedopuszczalne cofnięcie środka odwoławczego także wtedy, gdy czynność taka naruszałaby słuszny interes ubezpieczonego.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego w rozpoznawanej sprawie brak jest okoliczności, które sprzeciwiałyby się cofnięciu apelacji przez płatnika. Sąd Okręgowy w szczegółowy sposób wypowiedział się co do zasadności żądań płatnika. Oddalenie odwołań, choć z jednej strony spowoduje obciążenie finansowe płatnika, to z drugiej strony faktycznie

zabezpiecza interes ubezpieczonych – osób zainteresowanych w sprawie przez to, że potwierdza obowiązek podlegania przez nich ubezpieczeniom społecznym.

Mając powyższe na względzie Sąd Apelacyjny na podstawie art. 391 § 2 zdanie pierwsze k.p.c., wobec skutecznego cofnięcia apelacji, umorzył postępowanie apelacyjne zgodnie z punktem 1. sentencji postanowienia.

Odnosnie zażalenia płatnika skierowanego przeciwko rozstrzygnięciu przez Sąd Okręgowy o kosztach postępowania pierwszoinstancyjnego, Sąd Apelacyjny ocenił, że jest ono słuszne. Trafnie zarzucił skarżący, że w uzasadnieniu brak jest motywów rozstrzygnięcia o zastosowaniu podwójnej stawki wynagrodzenia należnej pełnomocnikowi organu rentowego za postępowanie przez Sądem I instancji. Podstaw takich nie znajduje również Sąd Apelacyjny. Charakter sprawy, w której zasadniczym problemem było ustalenie czy stosunek prawny łączący płatnika z zainteresowanymi należy kwalifikować jako umowę o dzieło czy jako umowę o świadczenie usług przekonuje o uznaniu jej raczej za typową. Podobnie jeśli chodzi o wkład pracy pełnomocnika organu rentowego oceniany przez pryzmat akt sprawy, należało dojść do przekonania, że podjęte zostały standardowe czynności procesowe, w postaci sformułowania odpowiedzi na odwołania, przy czym sprawa została rozstrzygnięta już po pierwszym posiedzeniu.

Uwzględniając powyższe i stosownie do treści art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c. oraz § 11 ust. 2 w związku z § 2 ust. 1 i 2 oraz § 4 ust. 1 i § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu Sąd Apelacyjny za zasadne uznał przyznanie wygrywającemu spór organowi rentowemu kwoty 300 zł tytułem zwrotu poniesionych kosztów zastępstwa procesowego.

Zgodnie więc z treścią art. 397 § 2 w związku z art. 386 § 1 k.p.c. Sąd Odwoławczy zmienił zaskarżone rozstrzygnięcie, jak w punkcie 2. postanowienia. Na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c. oraz § 12 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu Sąd Apelacyjny orzekł o kosztach postępowania zażaleniowego.

SSA Barbara Białecka SSA Zofia Rybicka-Szkibiel SSA Jolanta Hawryszko